

EL PARLAMENT DE CATALUNYA APROVA LA LLEI DE LA COMUNITAT CATALANA A L'EXTERIOR

El Parlament de Catalunya va aprovar en la seva sessió plenària del dia 31 de maig la **Llei de la Comunitat Catalana de l'Exterior**.

La nova Llei és un pas molt important en el reconeixement dels drets dels catalans residents a l'exterior en peu d'igualtat amb la resta de la població catalana i des de la FIEC agraïm al Govern de Catalunya i als Grups Parlamentaris el treball realitzat i la gran disponibilitat a integrar i acceptar dins del text final la gran majoria d'esmenes i aportacions que des de la FIEC es van adreçar a tots els Grups Parlamentaris.

La llei s'ha aprovat amb els vots favorables dels grups parlamentaris de Junts pel Sí, CUP-Crida Constituent, PSC i Catalunya Sí Que es Pot i amb els vots contraris de Ciutadans i de Partit Popular.

La finalitat d'aquesta Llei és la d'establir un marc normatiu que reguli les relacions entre el Govern de Catalunya i els catalans residents a l'exterior, sigui en països estrangers o en d'altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol, i amb les seves entitats. La norma suposarà la derogació de la Llei 18/1996 de relacions amb les comunitats catalanes de l'exterior, de 1996, que havia quedat desfasada i no responia a les necessitats actuals de la Catalunya Exterior.

L'anterior Llei de 1996 es va arribar a complir ?

Doncs no massa i esperem que la nova Llei de 2017 tindrà millor sort. La Llei de 1996 s'ha caracteritzat per un altíssim nivell d'incompliment en molts dels seus articles. Com a cas emblemàtic destaquem l'article 26 que preveia la creació d'un cens de catalans residents a l'exterior que no s'ha implementat més que de manera parcial des de 2014. Molts altres articles tampoc s'han aplicat mai: Article 9d (igualtat de condicions amb les entitats domiciliades en territori català a l'hora de beneficiar-se de l'acció de govern de la Generalitat), Article 9f (participació en programes, missions, delegacions i qualsevol altra mena d'iniciatives organitzades per la Generalitat en l'àmbit territorial on els casals estiguin establerts), Article 9i (fons editorial, audiovisual i informàtic bàsic i beneficiar-se de la Universitat Oberta de Catalunya), Article 12f (reconeixement dels drets en l'àmbit de la seguretat social i l'acció social a Catalunya, etc.

Atès que moltes disposicions, mai implementades en 21 anys de vigència de la Llei 18/1996, tornen a aparèixer, en bona part, en el text de la nova Llei de la comunitat catalana de l'exterior,

el primer que ens permetem dir és que no tot depèn de tenir un bon text de Llei sinó de que els serveis competents en el sí del Govern català vetllin perquè l'aplicació de les lleis aprovades es faci en forma satisfactòria i esperem que així es farà des de la Conselleria d'Afers Exteriors.

El Govern català té competències per legislar sobre els catalans de l'exterior ?

L'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix la competència del Govern de Catalunya en relació amb els catalans residents a l'exterior. En aquest sentit, l'article 13 determina que la Generalitat ha de fomentar els vincles socials, econòmics i culturals amb les comunitats catalanes de l'exterior, a qui ha de prestar assistència. L'article 7.2, així mateix, estableix que els ciutadans espanyols residents a l'estranger que han tingut el seu darrer veïnatge administratiu a Catalunya, i els descendents que ho sol·licitin, gaudeixen de la condició de subjectes dels drets polítics que també tenen els catalans residents al Principat.

La Llei reconeix els ciutadans catalans residents a l'exterior com a destinataris de l'obra de govern i les polítiques públiques de l'Administració de la Generalitat i, en conseqüència, com a subjectes de drets i deures en els àmbits en què la Generalitat té competències. La norma fixa una política integral adreçada a l'abordatge del fet emigratori, amb polítiques públiques per acompanyar i assessorar la mobilitat internacional dels catalans en el moment inicial, mantenir el seu vincle amb Catalunya durant la seva estada a l'exterior i facilitar el seu retorn voluntari posterior.

L'Estat espanyol reconeix a tots els seus ciutadans residents a l'exterior tots els drets de caràcter social, sanitari i educatiu reconeguts a la legislació espanyola i que no són necessàriament matèria competencial de la Generalitat de Catalunya **encara que sí li correspongui, en molts casos, la competència d'execució**. Aquets drets estan regulats per la **Llei, de 14 de desembre de 2006, sobre el Estatuto de la Ciudadanía Española en el exterior** que actualitza la legislació espanyola en matèria d'emigració que datava dels anys 60. La Llei va crear nous drets per a tots els ciutadans espanyols residents a l'exterior entre els que destaquen l'assistència sanitària i l'atenció a las persones dependents, el compromís d'abordar la reforma de la normativa relativa a la nacionalitat dels descendents d'emigrants espanyols permetent que es pugui obtenir fins els néts d'espanyols d'origen, el dret a fomentar l'educació i la cultura espanyola d'origen (totes), el dret a votar presencialment i el dret al retorn.

També és una competència estatal la regulació de les modalitats d'exercici del vot exterior mitjançant la Llei Orgànica de Règim Electoral General (LOREG) que va instaurar, després de la reforma de 2010, el pervers sistema del 'voto rogado' que no pot derogar-se per legislació catalana tot i que es poden introduir millores de gestió de vot com pot ser la Llei de vot electrònic actualment en discussió al Parlament de Catalunya.

I què hi ha de nou en aquesta nova llei ?

La Llei de 1996 es va fer pensant bàsicament en les entitats (com ha de ser un casal, com s'ha d'enregistrar, etc.) i la nova llei dedica més atenció als drets de les persones i als drets col·lectius dels residents a l'exterior. La Llei de la comunitat catalana a l'exterior consta de 4 títols, 23 articles, 5 disposicions addicionals, 1 disposició derogatòria i 1 disposició final.

El Títol I, de disposicions generals, recull l'objecte de la Llei i els objectius que el Govern de la Generalitat pretén assolir en aquest àmbit.

En el Títol II aborda les relacions entre el Govern de la Generalitat i els catalans residents a l'exterior, així com els mecanismes que les han de permetre i facilitar.

En el mateix Títol, es recullen drets dels quals els catalans residents a l'exterior són subjectes i que se sumen a la resta de drets reconeguts per l'ordenament jurídic vigent. Hi destaquen: el Dret d'accés als programes, **prestacions** i a les accions adreçades a la gent gran, al jovent i infants, així com als col·lectius que es trobin en situació d'especial vulnerabilitat, el Dret a beneficiar-se d'accions d'informació sociolaboral i a participar en els programes del servei públic d'ocupació, el Dret a l'educació a distància amb l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, en els àmbits i nivells formatius que s'ofereixin des de l'administració, el Dret d'accés a les promocions públiques d'habitatge, el Dret als serveis sanitaris públics en llurs estades temporals a Catalunya i el Dret a rebre informació sobre la realitat catalana mitjançant les emissions, radiofòniques i de televisió, dels programes informatius de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, dins de les possibilitats tecnològiques i dels drets de difusió.

Finalment, el Títol II també recull les previsions institucionals d'abordatge integral del fet emigratori i la seva inclusió en el desenvolupament sectorial dels organismes competents en matèries relacionades amb la sortida, l'estada i el retorn dels catalans residents a l'exterior.

Al Títol III es fa referència a les diverses formes d'entitats, d'acord amb la realitat actual, en les quals s'organitzen els catalans residents a l'exterior i que desenvolupen, d'acord amb llurs objectius estatutaris, una tasca de projecció internacional de Catalunya.

El Títol IV regula els mecanismes de relació entre les institucions i les **comunitats catalanes a l'exterior**, principalment mitjançant l'actualització de l'òrgan d'interlocució permanent entre el Govern de la Generalitat i la Catalunya Exterior, així com les iniciatives de relació entre les pròpies **comunitats catalanes a l'exterior** amb el suport de la Generalitat.

En les disposicions addicionals s'estableix l'habilitació anual d'una partida pressupostària per a l'assoliment dels objectius plantejats per aquesta Llei, la possibilitat de l'organització del Congrés de la Catalunya Exterior, l'assumpció de la coordinació interdepartamental per part de l'òrgan del departament competent en acció exterior i la col·laboració en matèria de **projecció exterior**.

Finalment, destaca la creació del Consell de la Catalunya Exterior, que s'escollirà de forma democràtica, com a òrgan col·legiat assessor i de consulta del Govern i de participació externa dels ciutadans residents a l'exterior i de les comunitats catalanes a l'exterior.

I què s'entén per catalans a l'exterior ?

La Llei té per objecte regular, **d'acord amb la normativa vigent**, el marc de les relacions de la Generalitat, les seves institucions i la societat catalana amb els catalans **i catalanes residents a l'exterior**, així com amb **els catalans i catalanes** i les comunitats catalanes establertes fora del territori de Catalunya.

Això implica que són beneficiaris de la llei els 284.374 catalans inscrits als consolats espanyols a 1er de gener de 2017 i els 409.702 nascuts a Catalunya i residents a la resta de l'Estat espanyol a 1er de gener de 2016 i tots aquells que es donin d'alta o s'hagin donat d'alta al PERE (Padró

d'Espanyols Residents a l'Exterior) o al Padrón Municipal Continuo, ambdós gestionats per l'INE (Instituto Nacional de Estadística) amb posterioritat a aquestes dates.

I el Registre de Catalans i Catalanes de l'Exterior quina funció hi té en tot això ?

L'article 5 de la nova llei dóna naturalesa jurídica al **Registre de Catalans i Catalanes Residents a l'Exterior** creat per Decret l'any 2014. El Registre és l'eina voluntària i gratuïta mitjançant la qual el Govern identifica els ciutadans que gaudeixen de la condició política de catalans d'acord amb l'Estatut d'autonomia i que resideixen a l'estranger.

Aquest Registre es va crear atesa la negativa de l'Estat de transferir a les comunitats autònomes les dades personals dels censats al PERE i a la necessitat de millorar el coneixement de la població exterior per endegar polítiques de suport apropiades. El registre és una eina útil per un millor coneixement estadístic dels catalans de l'exterior si bé no podrà, en cap cas, substituir mai al PERE.

Al mateix temps pot tenir utilitat, en el marc del que disposa la Llei de Consultes No Referendàries, aprovada l'any 2012 i pendent de sentència al Tribunal Constitucional, per a facilitar la participació electoral dels catalans de l'exterior en processos participatius.

En el debat al Parlament sobre la Llei alguns grups van expressar el seu recel a que el Registre pugui ser utilitzat com a 'cens electoral alternatiu' en el cas de convocatòria d'un Referèndum no pactat amb l'estat on no es podria utilitzar el CERA. Qui sap, potser tenen raó, però oficialment el Govern català no s'ha manifestat sobre les modalitats de vot pels catalans de l'exterior en el cas de Referèndum no pactat amb l'estat i potser caldria que ho fes el més ràpidament possible per a esvaïr dubtes i recels o per a confirmar-los.

Secretaria de la Federació Internacional d'Entitats Catalanes

www.fiecweb.cat

fiel@fielweb.cat

Facebook: <http://www.facebook.com/#!/pages/Federaci%C3%B3InternacionaldEntitats-Catalanes-FIEC/320516139060?fref=ts>

Twitter: @FIEC1

Telèfon: +34-934123294